

בש"פ 9119/18 - מדינת ישראל נגד עימאדג'היים

בבית המשפט העליון

בש"פ 9119/18

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: עימאדג'היים

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטת י' שיטרית) מיום 24.12.2018 במ"ת 21461-11-18

תאריך הישיבה: י"ח בטבת התשע"ט (26.12.2018)

בשם העוררת: עו"ד קובי מושקוביץ

בשם המשיב: עו"ד יהלישפרלינג

החלטה

1. ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטת י' שיטרית) מיום 24.12.2018 במ"ת 21461-11-18, במסגרתה הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בתנאים

עמוד 1

מגבילים.

2. ביום 11.11.2018 הוגש נגד המשיב ונגד אחיו כתב אישום המייחס למשיב ביצוע עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, נשיאת והובלת נשק ושיבוש מהלכי משפט. לאחיו של המשיב יוחסה עבירה של סיוע לאחר מעשה. על-פי כתב האישום, המשיב גמל בלבו לפגוע במוחמד שיבלי (להלן: מוחמד) או באחרים המשתייכים למשפחה זו על רקע סכסוך קודם בין משפחת המשיב ומשפחה נוספת לבין משפחת שיבלי. ביום 4.9.2018 בשעות הצהריים, עמד מוחמד יחד עם ארבעה אחרים השייכים למשפחת שיבלי (להלן: החבורה) מחוץ למוסך בעפולה. על רקע הסכסוך האמור, הגיע המשיב למקום כשהוא נוהג ברכבו ועמו אדם נוסף שיושב לצדו, כשהם רעולי פנים ומחזיקים באקדח. המשיב נהג ברכבו במהירות ובהגיעם בסמוך לחבורה, שלף האדם הנוסף את האקדח וירה לעבר החבורה כ-8 יריות. לאחר מכן, המשיב והאדם הנוסף נמלטו מהמקום בנסיעה מהירה. כתוצאה מהירי נפצעו שלושה מבני החבורה ברגליהם ונזקקו לניתוח ולאשפוז. בהמשך לכך, נמלט המשיב עם רכבו למושב ירדנה, שם השאיר את רכבו, ולבקשתו, אחיו בא לאסוף אותו. למחרת, הגיע אחיו של המשיב למקום, העביר את הרכב למקום סמוך, שם ניקה את הרכב ופירק ממנו חלקים. לאחר אירועים אלו, נמלט המשיב מביתו ונמנע מלהתייצב במשטרה גם כשידע כי הוא דרוש לחקירה, וזאת עד ליום 21.10.2018 בו הוא הסגיר עצמו למשטרה.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, בה פורטו הראיות לכאורה ועילות המעצר הנטענות. בדיון שהתקיים ביום 20.11.2018 הסכים בא כוח המשיב לקיומן של ראיות לכאורה לצורך דיון זה, וביקש לשמור לעצמו את הזכות לטעון לעוצמתן ולדיוטתן של הראיות בהמשך. עוד ביקש בא כוח המשיב כי יערך תסקיר שירות מבחן בעניינו של המשיב. בו ביום, נעתר בית המשפט לבקשת בא כוח המשיב, והורה על קבלת תסקיר מבחן בעניינו של המשיב.

מתסקיר שירות המבחן שהוגש ביום 10.12.2018, עלה כי המשיב בן 35, נשוי ללא ילדים, כי אין לחובתו עבר פלילי, וכי הוא מסרב להתייחס לנסיבות מעצרו. עוד עלה כי ניסיונות שירות המבחן ליצור קשר עם המתלוננים בתיק במטרה לברר את טיב הסכסוך בין המשפחות לא צלחו. כמו כן, צוין כי לא עלה בידי שירות המבחן לבצע הערכת סיכון להישנות ביצוע עבירות מצדו של המשיב, וזאת בין היתר לנוכח התרשמותו של שירות המבחן כי יתכן שהמשיב נוטה להסתיר חלקים בעייתיים בחייו ובהתנהלותו, ובשים לב לחוסר שיתוף הפעולה מצד המתלוננים. שירות המבחן בחן את האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, אך לנוכח העובדה כי לא עלה בידי שירות המבחן לבצע הערכת סיכון שירות המבחן לא המליץ על חלופת מעצר.

4. לבקשת בא כוח המשיב, הורה בית המשפט המחוזי בדיון שהתקיים ביום 13.12.2018 על הגשת תסקיר משלים בעניינו של המשיב אשר יבחן את האפשרות שהמשיב יעצר בפיקוח אלקטרוני במקום המרוחק גאוגרפית ממקום ביצוע העבירות.

5. בתסקיר המשלים שהוגש ביום 19.12.2018 בחן שירות המבחן שתי חלופות מעצר, האחת נפסלה ולגבי האחרת נקבע כי מאחר שלא ניתן לבצע הערכת סיכון ברורה בעניינו של המשיב כאמור, אין מקום להמלצה על חלופת מעצר. נוכח הקושי בביצוע הערכת מסוכנות כאמור, ציין שירות המבחן כי אין בידו להמליץ גם על החלופה של מעצר

המשיב בפיקוח אלקטרוני.

6. בדיון שהתקיים ביום 24.12.2018 חזר בא כוח המשיב על הסכמתו לקיומן של ראיות לכאורה. ובהחלטה מאותו יום הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בתנאים מגבילים. לבקשת המדינה עיכב בית המשפט את החלטתו למשך 48 שעות.

7. על החלטה זו הגישה המדינה לבית משפט זה את הערר שלפני. בין היתר נטען כי לפי הוראת סעיף 22ב(1) לחוק המעצרים, בעבירות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, כפי שמתקיים במקרה דנן, אין להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני אלא בהתקיים "טעמים מיוחדים שירשמו", אשר לשיטת המדינה לא מתקיימים בענייננו. עוד נטען כי מעשי המשיב מלמדים על מסוכנות גבוהה אשר לא ניתן לאיינה במעצר בפיקוח אלקטרוני, וכי שתיקת המשיב בחקירתו - אשר בגינה שותפו לביצוע העבירות לא נתפס והנשק שבאמצעותו בוצע הירי לא נמצא - מחזקת גם היא את עילת המעצר בענייננו. כמו כן, הודגש כי העובדה שהעבירות בוצעו על רקע סכסוך בין משפחות, שעל פניו עדיין לא נפתר, מעידה גם היא על המסוכנות הרבה הנשקפת מהמשיב, וכי לפי הערכת גורמי המודיעין במשטרה מדובר בסכסוך נמשך ופעיל, ובעקבות אירוע הירי נשוא כתב האישום התרחשו שלושה אירועי ירי נוספים שעודם מצויים בחקירה. כן נטען כי שגה בית משפט קמא בכך שסטה מהמלצת השלילית של שירות המבחן מבלי שהתקיימו טעמים כבדי משקל המצדיקים זאת. לבסוף נטען כי בשים לב לסכסוך שעמד ברקע לביצוע העבירות, ובשים לב להימלטות המשיב מן הדין עד שהסגיר עצמו, מתקיימת גם עילת מעצר של חשש לשיבוש הליכי משפט והשפעה על עדים, וכן חשש להימלטות.

8. בדיון לפני חזר בא כוח המדינה על עיקרי הטענות שבערר שפורטו לעיל. מנגד טען בא כוח המשיב כי מתקיימים במרשו "נסיבות מיוחדות" המצדיקות מעצר בפיקוח אלקטרוני, שכן מדובר באדם עובד, ללא עבר פלילי, אשר גם לא היה היורה באירוע מושא כתב האישום. כן נטען כי אף שהתסקיר בעניינו לא המליץ על חלופת מעצר או על מעצר בפיקוח אלקטרוני, התסקיר גופו אינו שלילי. נטען כי למשיב אין כל קשר לאירועי הירי הנוספים עליהם עמדה המדינה. בנסיבות אלה נטען כי הייתה הצדקה להחלטת בית משפט קמא, אשר עולה כנטען בקנה אחד עם הפסיקה במקרים דומים.

דיון והכרעה

9. ערר זה בדיון יסודו.

10. סעיף 22ב(1) לחוק המעצרים מסייג את סמכותו של בית המשפט להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני חלף מעצר מאחורי סורג וברח ("במקום מעצר"), לגבי נאשם העומד לדין בגין עבירות המנויות שם, "אלא אם כן שוכנע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שירשמו, כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם, ובכלל זה היותו של הנאשם קטין, ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני". בין העבירות המסייגות את הסמכות להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור נכללות העבירות המנויות בסעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים, ובהן "עבירה שנעשתה באלימות חמורה או באכזריות או תוך שימוש בנשק קר או חם" (פסקת משנה (ד) שם).

כמצוין לעיל, המשיב דנן הואשם בין היתר בעבירת אלימות חמורה שבוצעה תוך שימוש בנשק חם, ולפיכך נדרש היה בית משפט קמא להצביע על "טעמים מיוחדים" שיש בהם כדי להצדיק למרות זאת שימוש בחלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני חלף מעצר במקום מעצר. דא עקא, שבית משפט קמא, בהחלטתו מיום 24.12.2018 בה הורה על מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני, לא נדרש כלללהוראת סעיף 22ב לחוק המעצרים, וממילא גם לא פירט "טעמים מיוחדים" להצדקת החלטתו.

אוסף, כי גם לגופה ההחלטה להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני מעוררת קושי. מדובר כאמור בעבירת אלימות חמורה של אירוע ירי אשר בוצע בצוותא חדא עם אחר, לאחר תכנון, ואשר כלל ירי מנשק חם (8 יריות) שגרם לפגיעתם של שלושה מקורבנות התקיפה. המשיב נמלט והסגיר עצמו למשטרה רק כעבור כחודש וחצי. המשיב לא שיתף פעולה בחקירה, ועקב כך שותפו לעבירה לא אותר והנשק בו בוצע הירי לא נתפס. המשיב גם לא שיתף פעולה עם שירות המבחן אשר עקב כך לא המליץ על שחרורו לחלופת מעצר או למעצר בפיקוח אלקטרוני.

11. נוכח כל אלה לא היה מקום לנקוט בחלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני חלף מעצר במקום מעצר. למותר לומר כי ככל שישתנו הנסיבות בעניינו, יוכל המשיב לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר לפי סעיף 52 לחוק.

12. סוף דבר: הערר מתקבל. המשיב יעצר עד לתום ההליכים בעניינו.

ניתנה היום, י"ט בטבת התשע"ט (27.12.2018).

ש ו פ ט